

สถานการณ์ข้าวไทยในปัจจุบัน

สมศักดิ์ วงศ์ปัญญาถาวร ผู้บริหารส่วน
โสภิต พงษ์รัตนานุกูล ผู้บริหารทีม
ดวงทิพย์ ศิริกาญจนารักษ์ เศรษฐกรอาวุโส
ส่วนวิชาการ สำนักงานภาคเหนือ

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้ เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนโดยเฉพาะ
ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย

1. ในช่วงครึ่งหลังของเดือนเมษายน 2551 ราคาข้าวไทยพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและมากผิดปกติ แต่ในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2551 ราคาข้าวเปลือกภายในประเทศกลับมีทิศทางลดลง ราคาข้าวที่สูงขึ้นเป็นลำดับตั้งแต่ปลายปี 2550 เป็นผลจากการที่ผู้ส่งออกข้าวสำคัญของโลก เช่น เวียดนาม และอินเดีย ผลิตได้รับความเสียหายและประสบปัญหาการส่งออก ประกอบกับเป็นผลต่อเนื่องจากการที่ราคาข้าวสาลีของโลกสูงขึ้นมาก เนื่องจากเกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกพืชพลังงานทดแทน เช่น ข้าวโพด รวมทั้งผลผลิตต่อเฮกตาร์เสียหายจากภาวะความแห้งแล้ง ทำให้บางส่วนหันมาบริโภคข้าว นอกจากนี้ ปริมาณข้าวนาปรังที่ออกสู่ตลาดช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน 2551 ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อน เนื่องจากปีนี้เกษตรกรปลูกน้อยกว่าปีก่อน

1.1 ราคาข้าวไทยพุ่งสูงมาก เช่น ราคาข้าวเปลือกนาปรังความชื้น 14-15% ณ วันที่ 24 เมษายน 2551 เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 43.2 จากราคาเฉลี่ยเดือนก่อนหน้าเป็นต้นละ 13,600 - 14,000 บาท และข้าวเปลือกหอมมะลิเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 53.9 เป็นต้นละ 20,000 บาท ทั้งนี้เป็นผลจาก

ราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา

	มี.ค.-51	7-11 เม.ย. 2551	24-เม.ย.-51	12-พ.ค.-51
ข้าวเปลือกนาปรัง	9,497	11,500-13,500 ^{1/}	13,600-14,000 ^{1/}	12,000-12,500 ^{1/}
ข้าวเปลือกหอมมะลิ	12,995	17,500-19,100 ^{2/}	20,000-20,100 ^{2/}	18,000-18,100 ^{2/}

หมายเหตุ : 1/ ราคาข้าวเปลือกนาปรัง จังหวัดนครสวรรค์

2/ ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ จังหวัดสุรินทร์

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมการค้าภายใน

¹ มีผู้เสนอเข้าประมูล 3 ประเทศ ได้แก่ ไทยเสนอจำนวน 200,000 ตัน ๗ละ 1,100-1,200 ดอลลาร์สหรัฐ.ต่อเมตริกตัน เวียดนามเสนอจำนวน 110,000 ตัน ๗ละ 1,200-1,220 ดอลลาร์สหรัฐ. และปากีสถาน เสนอจำนวน 24,000 ตัน ๗ละ 800-900 ดอลลาร์สหรัฐ.

² เฉลี่ย 750 ดอลลาร์ สหรัฐ.ต่อเมตริกตัน

ราคาส่งออกข้าวไทย F.O.B กรุงเทพ (ดอลลาร์ สหรัฐอเมริกาตัน)

	2550	มี.ค.-51	17-เม.ย.-51
ข้าวขาว 25%	305	540	1,100-1,200
ข้าวขาว 100%	336	567	1,300
ข้าวหนึ่ง 5%	307	604	1,100
ข้าวหอมมะลิ	744	821	1,100-1,200

ที่มา : United States Department of Agriculture (USDA)

(ก) ตลาดโลกใช้ราคาประมูลข้าวที่ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2551 ซึ่งสูงมากเป็น Bench mark ในการกำหนดราคาส่งออกในตลาดโลก ทั้งนี้ราคาประมูลดังกล่าวสูงกว่าการประมูลครั้งก่อนเมื่อเดือนมีนาคม 2551 ประมาณร้อยละ 60

(ข) การที่ผู้ส่งออกไทยประมูลข้าวฟิลิปปินส์ได้ถึง 200,000 ตัน ทำให้พ่อค้าข้าวเปลือกและโรงสีเร่งซื้อข้าวในตลาด เพื่อเตรียมส่งมอบสำหรับข้าวที่ประมูลวันที่ 17 เมษายน 2551

1.2 ช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2551 ราคาข้าวเปลือกภายในประเทศกลับลดลง คือ ข้าวเปลือกนาปรังลดลงเหลือตันละ 12,000-12,500 บาท และข้าวเปลือกหอมมะลิตดลงเหลือตันละ 18,000-18,100 บาท ตามการชะลอการรับซื้อของโรงสี ซึ่งเป็นผลจาก

(ก) ฟิลิปปินส์เลื่อนการประมูลข้าวเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2551 จำนวน 600,000 ตัน ออกไปเป็นไตรมาส 3 หรือไตรมาส 4 ซึ่งคาดว่าราคาจะอ่อนตัวลงบ้าง ทำให้ราคาส่งออกในตลาดโลกลดลง

(ข) มาตรการจำหน่ายข้าวถุงธงฟ้าของทางการ จำนวน 100,000 ถุงๆละ 5 กิโลกรัม ราคาต่ำกว่าราคาตลาดประมาณร้อยละ 20 ภายในเดือนพฤษภาคม 2551 และ 200,000 ถุงในเดือนถัดไป (แต่ยังไม่กำหนดราคา) มีผลทางจิตวิทยาต่อโรงสีพอสมควร ส่งผลให้โรงสีข้าวชะลอการรับซื้อ เพื่อรอดูสถานการณ์ราคาข้าว

2. ราคาข้าวในตลาดโลกอ่อนตัวลงบ้างจากช่วงปลายเดือนเมษายน 2551 แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์สูงเมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจาก

2.1 สต็อกข้าวโลกอยู่ในระดับต่ำมาก จาก 147 ล้านตันข้าวสารในปี 2003/04 เหลือ 74 ล้านตันข้าวสารในปี 2007/08 ส่งผลให้คาดว่าราคาข้าวยังคงอยู่ในระดับสูงอีกระยะหนึ่ง

2.2 ตลาดคาดว่าผลผลิตข้าวของสหภาพพม่า จำนวนหนึ่งเสียหายจากไซโคลน Nargis

3. ผลผลิตข้าวไทยยังเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศและส่งออก เพราะปกติผลผลิตของไทยมีประมาณ 18 ล้านตัน (ข้าวสาร) หักบริโภคภายในประเทศ 10 ล้านตัน ยังคงเหลือส่งออก 8 ล้านตัน และหากรวมสต็อกเอกชนซึ่งปกติสต็อกไว้ 1 เดือนเพื่อส่งออกประมาณ 6 แสนตัน ทำให้มีข้าวเพื่อส่งออกประมาณ 8.6 แสนตัน นอกจากนี้ มีสต็อกข้าวของทางการอีกจำนวน 2.1 ล้านตันข้าวสาร ดังนั้นเป้าหมายส่งออกข้าวปี 2551 ที่กระทรวงพาณิชย์ตั้งไว้ 8.5 ล้านตันอยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้

ปริมาณการส่งออกข้าวไทยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ล้านตันข้าวสาร)

2545	2546	2547	2548	2549	2550
7.3	7.3	9.9	7.5	7.5	9.2

ที่มา : กรมศุลกากร